

DECIZIE

30 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe acțiuni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Ecoprodex” împotriva Combinatului de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni privind încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, prin care a fost încetată procedura în ordine de apel pe marginea cererii de apel depusă de către Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe acțiuni împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău din 19 noiembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 16 august 2013, SRL „Ecoprodex” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva CV „Cricova” SA privind încasarea datoriei în mărime de 175 248,30 lei, a penalității în mărime de 49 065,25 lei precum și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în conformitate cu contractul nr. 29/03/11 din 28 martie 2011, Combinatul de Vinuri „Cricova” SA în calitate de cumpărător, și-a asumat obligațiunea față de Întreprinderea Individuală „Alexandra Mezențev” de a recepționa și achita saci bag-in-box.

Susține că, la data de 03 mai 2013, ÎI „Alexandra Mezențev” a fost reorganizată în SRL „Ecoprodex”, pârâtul fiind înștiințat referitor la reorganizarea persoanei juridice.

Menționează că, în baza facturilor fiscale JJ0579355 din 29 mai 2012, JJ0579360 din 12 iunie 2012, JJ0579369 din 31 iulie 2012, JJ0579373 din 23 august 2012, JJ0579363 din 24 august 2012 și JJ 1161761 din 14 noiembrie 2012 a transmis pârâtului saci bag-in-box în sumă totală 175 248 lei 30 bani.

Afirmă că, în conformitate cu pct. 2.4 a contractului, marfa trebuie să fie achitată în termen de 75 zile pentru fiecare livrare în parte, din momentul recepționării mărfii. Data recepționării mărfii este data indicată în factura fiscală, semnată de ambele părți.

Invocă că, la data de 18 iulie 2013, pârâtul nu a achitat marfa, acumulând o datori în sumă de 175 248 lei.

Indică că, în legătură cu încălcarea obligațiilor contractuale de către pârât prevăzute de pct. 4.4 al contractului și anume, întârzierea plății pentru marfa primită, reclamantul e în drept să solicite plata penalității. Penalitatea se calculează pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua în care expiră termenul de achitare în mărime 0,1% pentru fiecare zi de întârziere. La data de 18 iulie 2013 penalitatea constituia suma de 49 065,25 lei.

Mai indică că, în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, la data de 05 aprilie 2013, pârâtului i-a fost expediată reclamația cu solicitarea achitării datoriei. Cu toate că reclamantul și-a îndeplinit obligațiile contractuale pe deplin, plus la asta având un comportament loial, pârâtul nu și-a onorat obligația de achitare deplină a sumelor pentru marfa primă primită de la reclamant.

La data de 10 aprilie 2013, pârâtul a expediat în adresa reclamantului notificare, prin care a solicitat eşalonarea achitării datoriilor către reclamant.

Solicită reclamantul, încasarea de la CV „Cricova” SA a datoriei în mărime de 175 248,3 lei, a penalității de întârziere în mărime 49 065,25 lei precum și a cheltuielilor de judecată, taxa stat în sumă de 5 257 lei 44 bani.

La data de 12 noiembrie 2014, reclamantul a anunțat prin cerere instanța că de către SA „Cricova” a fost achitată datoria în mărime de 179 762 ,02 lei. Astfel, solicită reclamantul încasarea penalității în mărime de 86 332,80 lei și a cheltuielilor legate de achitarea taxei de stat în mărime de 5 392 lei .

Ulterior la 03 iunie 2015, reclamantul a înaintat o cerere privind modificarea pretențiilor, solicitând încasarea de la CV „Cricova” SA a penalității de întârziere în sumă de 79 338,32 lei, calculate în conformitate cu pct. 4.4 a contractului nr. 29/03/2011 din 28 martie 2011.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, acțiunea înaintată de SRL „Ecoprodex” a fost admisă parțial. S-a încasat din contul CV „Cricova SA” în beneficiul SRL „Ecoprodex” penalitatea contractuală în sumă de 14 401,28 lei și cheltuielile pentru achitarea taxei de stat în sumă 432,04 lei, iar în total suma de 14 833,32 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d. 105, 108-110).

La 10 decembrie 2015, SRL „Ecoprodex” a depus cerere de apel nemotivată, solicitând casarea hotărârii Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, rejudecarea pricinii cu pronunțarea unei noi hotărâri privind încasarea din contul SA „Cricova” în beneficiul SRL „Ecoprodex” a penalității contractuale în sumă de 79 338,32 lei (f.d. 114).

Prin încheierea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 10 februarie 2016, s-a corectat greșeala strecurată în alineatul doi din dispozitivul hotărârii Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, după cum urmează: se încasează de la Combinatul de Vinuri „Cricova” SA în beneficiul SRL „Ecoprodex” penalitatea contractuală în sumă de 79 338,32 lei și cheltuielile pentru achitarea taxei de stat 432,04 lei, iar în total 86 332,80 lei (f.d. 113).

La data de 09 martie 2016, CV „Cricova” SA a declarat apel nemotivat (f.d. 122), iar în cadrul ședinței de judecată 25 iunie 2016 a prezentat cererea de apel

motivată (f.d. 136-140) solicitând casarea hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, rejudecarea pricinii și pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016, cererea de apel depusă de CV „Cricova” SA împotriva hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, a fost restituită, ca fiind depusă în afara termenului de declarare a apelului (f.d. 157, 158-159).

Nefiind de acord cu încheierea menționată, la 09 decembrie 2016, CV „Cricova” SA a declarat recurs, completându-l la 15 decembrie 2016, solicitând, repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016, cu restituirea pricinii spre rejudecare.

Prin decizi Curții Supreme de Justiție din 11 ianuarie 2017, a fost admis recursul declarat de către CV „Cricova” SA, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016 și restituită pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d.188-192).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, a fost restituit apelantei SRL „Ecoprodex” cererea de apel, cu toate actele anexate, deoarece apelanta a solicitat restituirea apelului până la începerea dezbaterilor pricinii în fond în instanța de apel. A fost încetată procedura în ordine de apel pe marginea cererii de apel declarată de CV „Cricova” SA, deoarece apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

La data de 30 iunie 2017, în termenul prevăzut de lege, CV „Cricova” SA a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii recurate în partea încetată procedurii în ordine de apel pe marginea cererii de apel declarată de CV „Cricova” SA.

În motivarea recursului a indicat că, încheierea contestată în partea încetată procedurii în ordine de apel pe marginea cererii de apel declarată de CV „Cricova” SA este neîntemeiată și ilegală deoarece la emiterea acesteia instanța de apel a interpretat și a aplicat eronat normele de drept material și procedural și anume, indică că, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la data de 19 noiembrie 2015, însă la data de 10 februarie 2016, a fost emisă încheiere de modificare a hotărârii care esențial modifică obiectul acțiunii.

Susține că, hotărârea motivată a primei instanța i-a fost expediată la data de 26 februarie 2016, nefiind respectate prevederile art. 236 CPC, iar termenul de depunere a apelului a fost omis din vina instanței, care i-a oferit cu întârziere textul hotărârii motivate.

La data de 08 august 2017, în adresa intimă SRL „Ecoprodex” a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către CV „Cricova” SA cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel în partea încetării procedurii în ordine de apel pe marginea apelului declarat de către CV „Cricova” SA, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art.374 alin. (4) lit.a) CPC, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen

Conform art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului rezultă că, la data de 16 august 2013, SRL „Ecoprodtext” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva CV „Cricova” SA privind încasarea datoriei în mărime de 175 248,30 lei, a penalității în mărime de 49 065,25 lei precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, acțiunea înaintată de SRL „Ecoprodtext” a fost admisă parțial. S-a încasat din contul CV „Cricova SA” în beneficiul SRL „Ecoprodtext” penalitatea contractuală în sumă de 14 401,28 lei și cheltuielile pentru achitarea taxei de stat în sumă 432,04 lei, iar în total suma de 14 833,32 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 10 decembrie 2015, SRL „Ecoprodtext” a depus cerere de apel nemotivată.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 10 februarie 2016, s-a corectat greșeala strecurată în alineatul doi din dispozitivul hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, după cum urmează, se încasează de la Combinatul de Vinuri „Cricova” SA în beneficiul SRL „Ecoprodtext” penalitatea contractuală în sumă de 79 338,32 lei și cheltuielile pentru achitarea taxei de stat 432,04 lei, iar în total 86 332,80 lei.

La data de 09 martie 2016, CV „Cricova” SA a declarat apel nemotivat, iar în cadrul ședinței de judecată 25 iunie 2016 a prezentat cererea de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 09 noiembrie 2016, a restituit apel declarat de CV „Cricova” SA, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel, la data de 09 decembrie 2016, CV „Cricova” SA a declarat recurs, care prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 ianuarie 2017, a fost admis, a fost casată încheierea contestată și restituită pricina spre rejudicare.

Urmare, prin încheierea din 29 iunie 2017 Curtea de Apel Chișinău a încetat procedura în ordine de apel pe marginea cererii de apel declarată de CV „Cricova” SA, deoarece apelul a fost depus în afara termenului legal, apelanta nesolicitat repunerea în termen.

Colegiul consideră întemeiată concluzia instanței de apel expusă în încheierea din 29 iunie 2017, în partea încetării procedurii în ordine de apel pe marginea cererii de apel declarată de CV „Cricova” SA.

Or, termenul-limită, potrivit art. 362 alin. (1) CPC, era data de 21 decembrie 2015, însă cererea de apel a fost depusă abia la 09 martie 2016, recurentul-apelant neîncadrându-se în termenul de 30 de zile calculat din ziua în care a fost pronunțat dispozitivul hotărârii primei instanțe.

Se reiterează că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a primei instanțe din 19 noiembrie 2015, CV „Cricova” SA a fost prezent la ședința respectivă, participând activ la examinarea pricinii până la retragerea instanței în camera de deliberare inclusiv (f.d. 104), copia dispozitivului hotărârii apelate i-a fost înmănată în aceeași zi, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele dosarului (f.d.106), astfel potrivit art. 56 alin. (3) CPC era obligată să se folosească cu bună-credință de drepturile procedurale și să depună în termen cererea de apel.

Afară de aceasta, atât în cererea de apel cât și în cadrul ședinței Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, CV „Cricova” SA nu a solicitat instanței de apel repunerea în termen a cererii de apel cu anexarea probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură.

Subsecvent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, CV „Cricova” SA a contestat prin cererea de apel doar hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, și doar în partea motivată a apelului făcând referire la netemeinicia încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 10 februarie 2016.

În conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui, iar în conformitate cu art. 112 alin. (2) CPC, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată concluzia instanței de apel privind încetarea procedurii în ordine de apel pe marginea apelului declarat de către CV „Cricova” SA ca fiind tardiv, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea

principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către CV „Cricova” SA și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, în partea încetării procedurii în ordine de apel pe marginea apelului declarant de către CV „Cricova” SA.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe acțiuni.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, în partea încetării procedurii în ordine de apel pe marginea apelului declarat de către Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe acțiuni, împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 noiembrie 2015, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Ecoprodtext” împotriva Combinatului de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni privind încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton

Mariana Pitic